

Beeldkracht -

De gestalt wetten

Wat is beeldkracht?

- Beeldkracht verwijst in algemene zin naar de indringende, communicatieve kracht van visuele beelden.
- Het is het vermogen van een afbeelding, video of kunstwerk om een boodschap, emotie of verhaal over te brengen, vaak sterker dan woorden dat kunnen.
- Het wordt gebruikt in kunst, fotografie, coaching (systemisch werken) en marketing om de kern te raken

Wat zijn de GESTALT wetten?

Eenvoud maakt ruimte in het brein.

- De gestalwetten zijn psychologische principes die beschrijven hoe mensen visuele informatie organiseren in gehelen in plaats van afzonderlijke delen —> en hoe we kijken naar foto's
- Toepassing ervan zorgt ervoor dat kijkers beelden sneller kunnen interpreteren en dat de boodschap dus beter overkomt —> beeldkracht
- De wetten worden niet alleen toegepast in fotografie, maar ook in architectuur, grafisch design, websites, mode en nog veel meer.
- In deze presentatie hanteren we 8 gestalt wetten
- We hanteren deze wetten vaak wel maar zijn ons er niet van bewust (onbewust bekwaam)
- Hiërarchie van de wetten: **Wet van Prägnanz: minste cognitieve inspanning gaat voor**

Wat zijn de GSTALT wetten?

Eenvoud maakt ruimte in het brein.

- De Gestaltwetten zijn psychologische principes die beschrijven hoe mensen visuele informatie organiseren in gehelen in plaats van afzonderlijke delen
- Ze worden niet alleen toegepast in fotografie, maar ook in architectuur, grafisch design, websites, mode en nog veel meer.
- In deze presentatie hanteren we 8 gstalt wetten

1. De wet van de Voor- / Achtergrond

We organiseren onze waarnemingen door voor- en achtergrond van elkaar te scheiden

- Het beeld moet los komen van de achtergrond
- Hoe duidelijker het onderscheid hoe minder inspanning het kost om een beeld te lezen en hoe prettiger het wordt ervaren
- Werken met
 - Scherpte - onscherpte,
 - Kleurcontrast,
 - Licht en schaduw

2. De wet van de Eenvoud

Voorwerpen worden waargenomen in de meest eenvoudige vorm

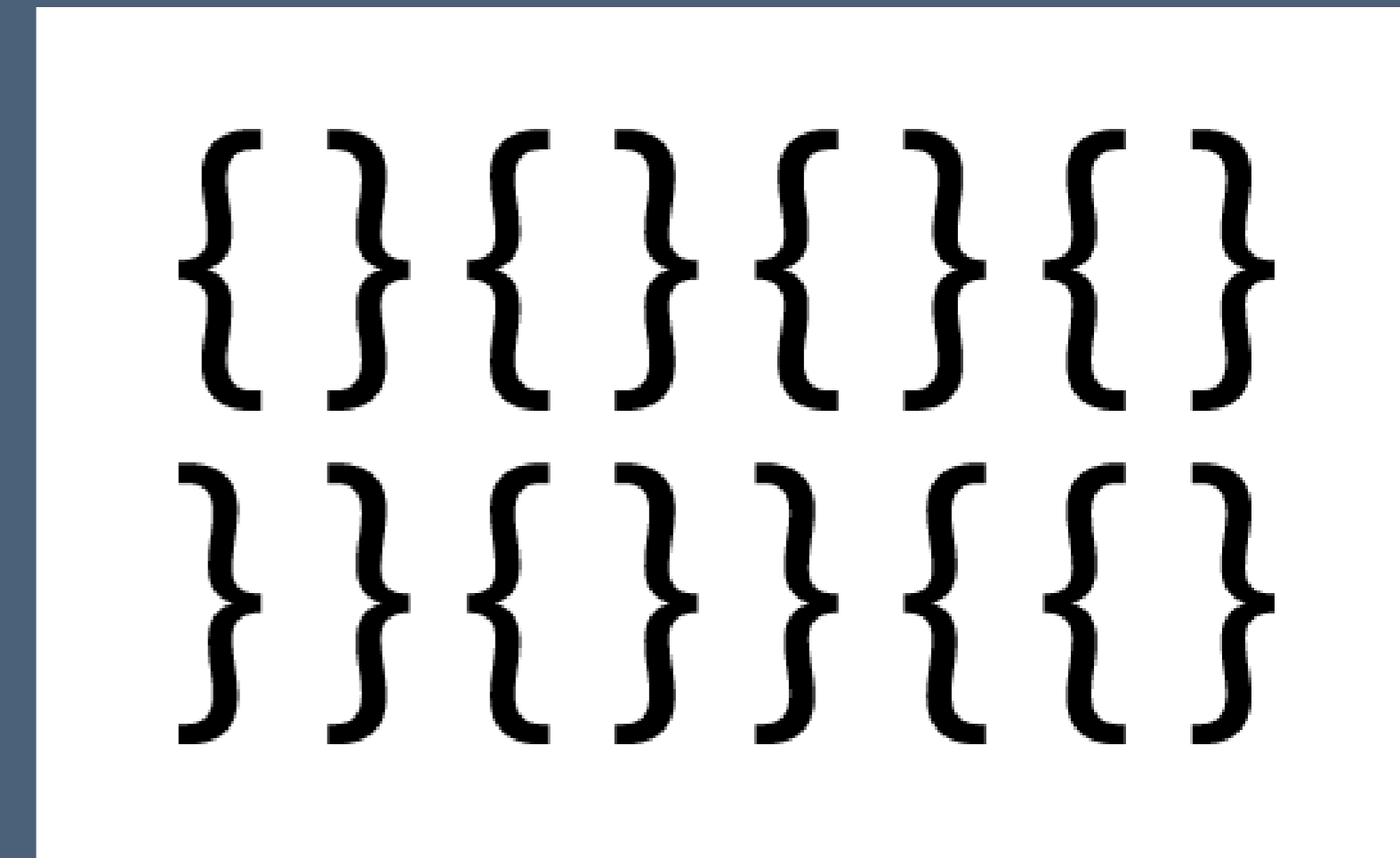
- Less is more
- Hoe eenvoudiger het beeld hoe sneller we het beeld tot ons nemen
- De juiste dingen over houden
- Kijkers geconfronteerd met meerdere elementen in een visuele presentatie geven de voorkeur aan de meest eenvoudige en duidelijke interpretatie van die elementen.

3. De wet van de Symmetrie

Beelden ordenen zich zo veel mogelijk spontaan tot een symmetrisch geheel

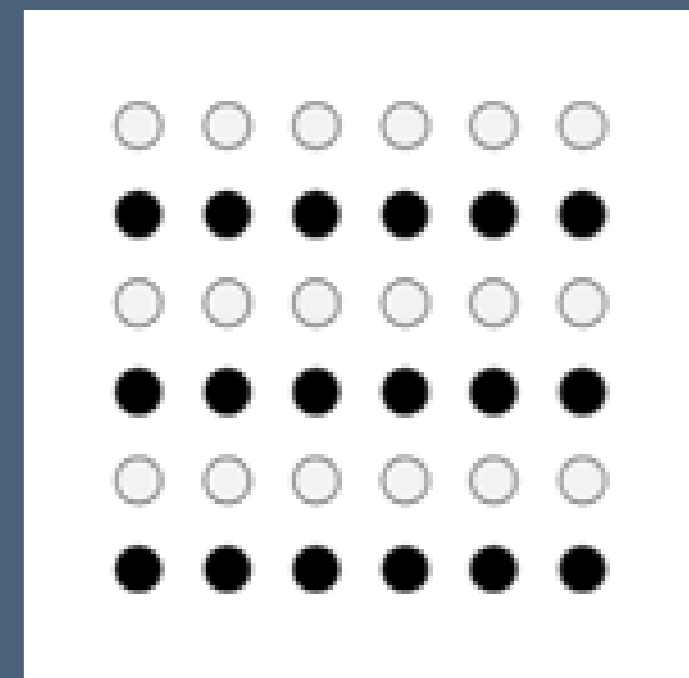
- Symmetrische objecten worden als meer samenhangend en evenwichtig ervaren dan asymmetrische objecten. Mensen hebben de neiging om symmetrie te zoeken en te waarderen in visuele composities.

4. De wet van de Overeenkomst

Elementen die op elkaar lijken worden waargenomen als groep

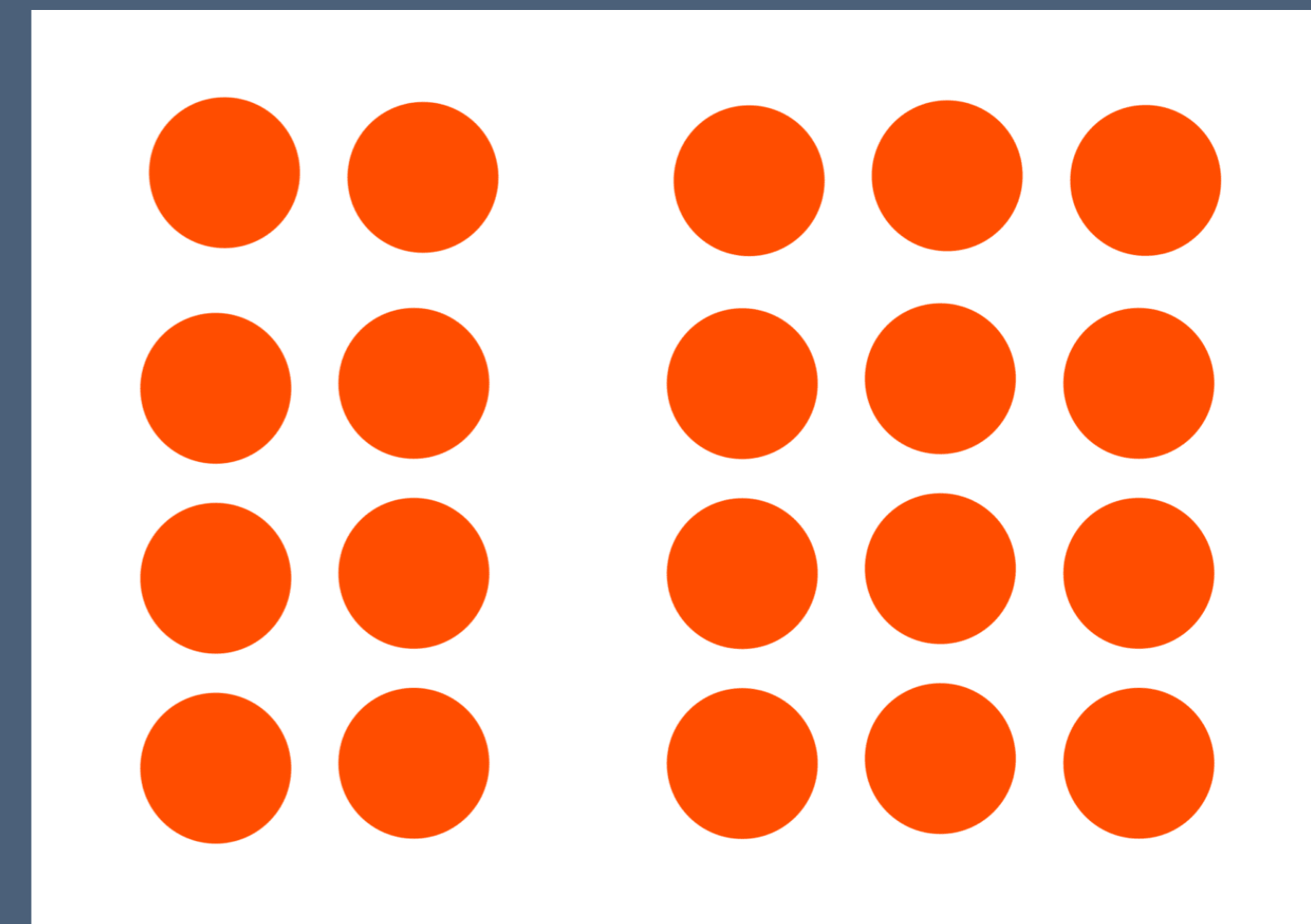
- Elementen die op elkaar lijken worden door ons brein automatisch als één groep gezien.
- Die gelijkenis kan zitten in
 - Vorm
 - Kleur (kleurtoon, verzadiging, helderheid)
 - Dimensie (grootte)
 - Oriëntatie
 - andere visuele kenmerken als stilstand/beweging

5. De wet van de Nabijheid

Elementen die zich dicht bij elkaar bevinden worden als groep gezien

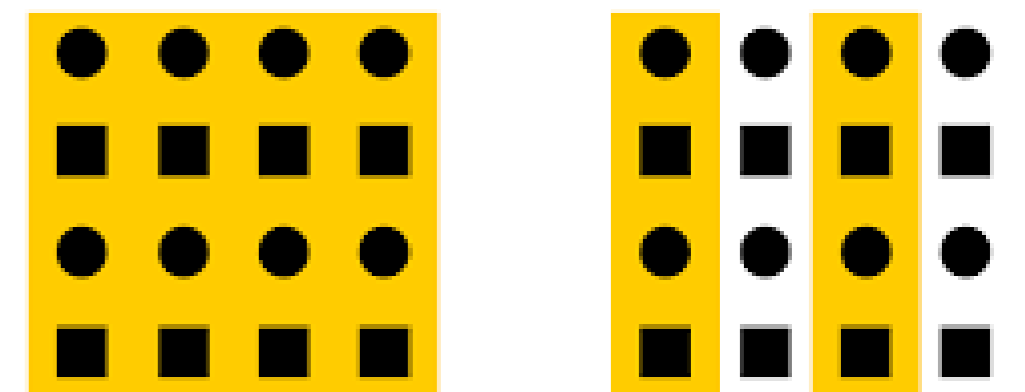
- Ons brein organiseert de input in groepen om informatie sneller te verwerken
- Wat dicht bij elkaar staat is een groep
- Tussenruimte tussen objecten is dus belangrijk
- Alleen onderwerpen bij elkaar

6. De wet van de Gelijke Achtergrond

Voorwerpen met een gelijke achtergrond vormen één geheel

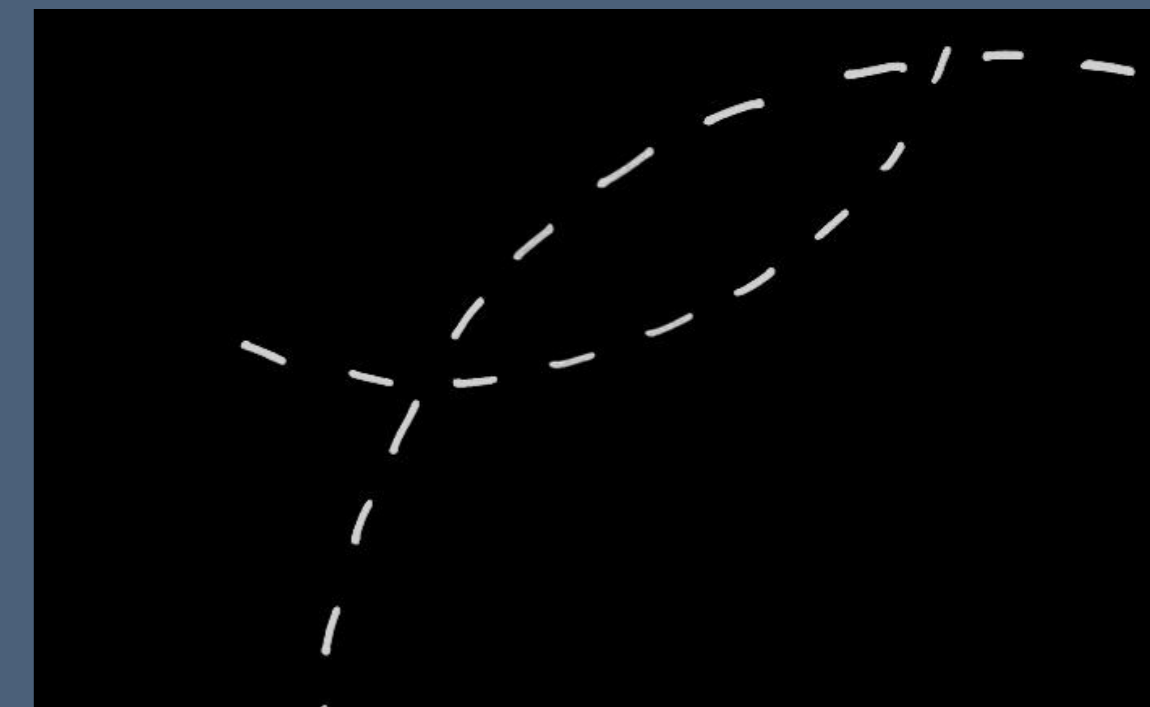
- Elementen met een gelijke achtergrond worden als één geheel gezien
- Deze wet overtreft de wet van overeenkomst en nabijheid.

7. De wet van de Continuïteit

Ons oog volgt automatisch lijnen, curves en patronen volgt.

- Voorwerpen die in een doorgaande lijn of volgorde zijn geplaatst worden als geheel waargenomen en aan elkaar gekoppeld in tijd en/of plaats
- In fotografie en design wordt dit gebruikt om het oog van de kijker te leiden
- We lezen van links naar rechts en van boven naar beneden, informatie bekijken we het liefst met de klok mee en van voor naar achter

8. De wet van Ervaring / Ingevulde hiaat

We zijn geneigd objecten die we waarnemen te vergelijken en te koppelen aan dingen die we al kennen

We koppelen waarnemingen aan eerdere waarnemingen en herinneringen

Patroonherkenning: We herkennen vormen of objecten sneller als we deze al eens eerder hebben gezien, zelfs als de informatie incompleet is.

Interpretatie: Eerdere kennis vult de 'hiaat' in onze huidige waarneming in.

Door in beeldtaal aan te sluiten bij herkenbare ervaringen roep je snel betekenis en gevoel op zonder dat de kijker zich erg moet inspannen

De wetten

1. De wet van de voor- en achtergrond
2. De wet van de eenvoud
3. De wet van de Symmetrie
4. De wet van de Overeenkomst
5. De wet van de Nabijheid
6. De wet van de Gelijke Achtergrond
7. De wet van de Continuïteit
8. De wet van de ervaring en het ingevulde hiaat

Tips voor fotobespreking met Gestalt

- **Analyseer de balans:** Gebruik de wetten om te beoordelen of het beeld evenwichtig is.
- **Vereenvoudig:** De "Wet van Pragnanz" stelt dat we streven naar eenvoud.
Vraag: "Is het beeld niet te complex?".
- **Kijk naar verbondenheid:**
Elementen die door lijnen of kaders worden verbonden, voelen als een eenheid.

- Wet van de voor en achtergrond
- Wet van de nabijheid (groep en individu)
- Wet van de symmetrie
- Wet van de eenvoud (horizontale lijnen, kleuren)
- Wet van de ervaring

- Gemakkelijk te interpreteren beeld

- Wet van de eenvoud
Wet van de nabijheid
We zien een circel, geen individuele componenten
- Wet van voor- en achtergrond
Zuilen geven context
- Wet van de ervaring (tegels en lijnen)
- Pas dan gaan we kijken hoe de circel opgebouwd is
- Het is geen beeld dat gelijk duidelijk is

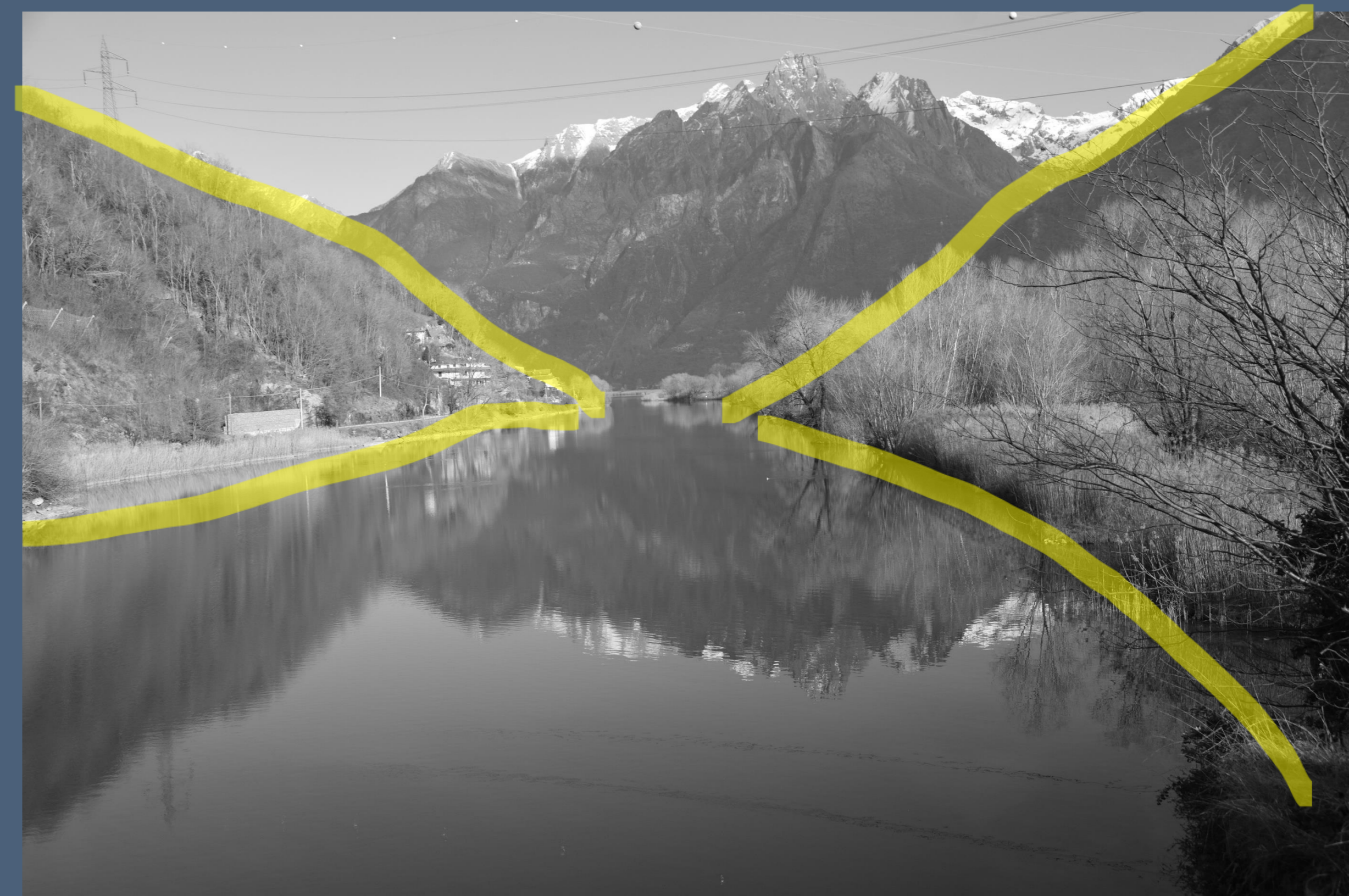

- Wet van voor- en achtergrond
- Wet van de nabijheid
Opdeelen in groepen Bergen, bomen,
spiegeling
- Wet van de symmetrie
spiegeling geeft rust

- Wet van voor- en achtergrond
- Wet van de nabijheid
Opdeelen in groepen Bergen, bomen, spiegeling
- Wet van de symmetrie
spiegeling geeft rust
- Wet van de continuïteit
(invoerende lijnen)
- • Waarom zwart wit?

De rol van kleur bij Compositie

Kleur is een kracht middel om de aandacht te sturen en

- **Aandacht trekken:**
Felle, verzadigde of warme kleuren (rood, oranje, geel) trekken onmiddellijk de aandacht van de kijker en lijken vaak naar voren te komen in het beeld.
- **Visueel gewicht:** Een klein object met een felle, contrasterende kleur kan net zo zwaar 'wegen' in de compositie als een veel groter, neutraal gekleurd object. Fotografen gebruiken dit om de balans in een asymmetrische compositie te bewaren.
- **Sfeer en emotie:** Kleur bepaalt in grote mate de emotie van de foto. Warme tinten creëren een uitnodigende of energieke sfeer, terwijl koele tinten (blauw, groen) vaak rust, afstand of melancholie uitstralen.
- **Harmonie en Contrast:**
 - **Harmonieuze kleuren** (die naast elkaar liggen op de kleurencirkel) creëren een rustig, samenhangend beeld
 - **Contrasterende kleuren** (complementaire kleuren, zoals blauw en oranje) springen eruit en creëren spanning en energie. Dit wordt vaak gebruikt om een onderwerp te laten knippen (pop out).

